

יש סרטים גדולים - חשובים, עמוקים, סרטים שמעוררים התפעלות וקובעים אבן דרך בתולדות האמנות השביעית. מבקרי קולנוע קדים לפנייהם קידת עמוקות, מנהי

בימאי מאזורסקי בעבודה
השראה מפרוספרו

חיים אותם לאורך ולרוחב, מסבירים את מקורותיהם ותוהים על שרשיהם ובסופו של דבר, מתבטלים לפנייהם כמו שסטודנט

קאסאבטס, פאראנרוך וריינגוד
לברוך ליוון

ריינגודר קאסאבטס ורודאנרם
לחזור לניו יורק

מתחיל מתבטל לפני פרוספרו באוניברסיטה. סערה אינו סרט כזה. יש סרטים אחרים, אולי פחות חשובים, עמוקים ומושלמים, סרטים שלפי אמות המידה הקלאסיות מספקים פחות, סרטים שביקורת מסוימת עשויה לעקם אפה בעדינות איסטניסית על שאינם מחוכמים די הצורך, ואף-על-פי-כן, הם מסבים הנאה, ומקנים לצופה תחושה של התעלות ותענוג, נוג, שניתן למצוא אותה רק לעתים-רחוקות בסרטים מן הסוג הראשון. סערה שייך ל-קטגוריה הזאת.

ברור, שכל המנסה להשוות את סרטו החדש של פול מאזורסקי (אשה לא נשואה) למחזה של שקספיר, באותו שם, ששימש לו השראה, יקבע עד מהרה לשקספיר מה לדאוג - הוא עדיין אחד ויחיד במינו. אולם מי שישכיל להבין כי מאזורסקי לא שאף להגיש גרסה מחדרנית לקומדיה הקלאסית, אלא השתמש במיטתים מתוכה, כדי לבנות סביבם סרט אישי מאוד, ור

מורשש בכל מרכיביו בחוף התקופה שלנו - יראה את סערה אחרת. לסלוח ולשכוח. למי שאינו זוכר, הסערה של שקספיר מספרת על פרוספרו, דוכס מילאנו, שכיסאו נגול ממנו על-ידי אחיו, ואשר מצא מיפלט על אי בודד, יחד עם בתו, מיראנדה. כדי להשתלט על האי, הוא הביס, בעזרת קסמיו, את המכשפה ששלטה בו, והפך את בנה, הפרימיטיבי, המגושם והבהמי, קאליבן, למשרתו. יום אחד, בעזרת רוח שובבה בשם אריאל, הוא מגלה שהאח הגבל ומישפחתו, יחד עם דוכס נאפולי, מפליגים בספינה ליד האי. בעזרת קסמיו הוא שולח רוח סערה זוהה המטלטלת את הספינה, המקיאה את תוכנה - אצילים ומלחים מחוסרי הכרה - אל חופי האי. כך מתכונן פרוספרו להתחיל בנקמתו הצודקת, אולם הנסיבות הגאוגניות של שקספיר מובילים אותו ל-הכרה בחוסר הטעם שבנקמה, ובצורך ל-לוח ולשכוח.

מה שמשך אותי למחזה, מספר מאזורסקי, היה שביבי הרעיונות שנקלטו בי ומצאו תהדה במצבי שלי. רעיונות כמו: אב וכת המתבודדים באי מרוחק; השימוש בקסם הצורך במחילה; או להבדיל, הד מות הציווית מאוד של קאליבן, שיכול היה להיות נסיך האי, לולא בא קוסם חזק מאמו, והפך אותו למשרת. סערה פרטית. מאזורסקי החל להש-תעשע עם הרעיון עוד לפני עשר שנים.

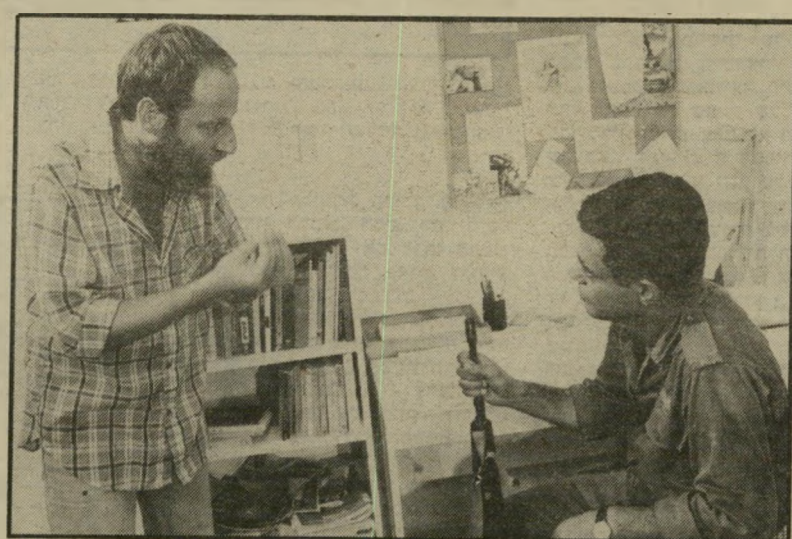

ראוד ג'וליה ומודרי ריינגודר
מקאליבן לקאליבאנוס

אבל משום-מה לא הצליח לקדם אותו די הצורך. באותם הימים היה הוא עצמו מלא סיקפוקים לגבי הקאריירה שלו, לא ידע אם עליו להמשיך במירוח העכברים הקשור ל-עבודתו של בימאי קולנוע או לסגת מן העולם. כמו פרוספרו, הוא ראה במחזה משהו הנוגע לו אישית, ומשום כך התקשה להסתדר עם הרקע ההיסטורי וכנראה גם עם השפה של שקספיר, שאינה עוד השפה המדוברת היום, בוודאי שלא באמריקה.

רק כאשר החליט סופית שאינו רוצה להיות צמד בשום אופן למחזה, אלא לצאת לקראת סערה פרטית משלו, ברוח שקספיר, אבל לא לפי שקספיר, החל הי-תסריט לקרום עור וגידים, הוא כתב אותו פעם, ועוד פעם ועוד פעם, צירף לעבודה תסריטאי נוסף, ליאום קאפטאנוס, וככל שהתקדמו בתסריט שלהם, התרחקו מן המ-קור של שקספיר, גם הסיגנון, שבו צריך הסרט להיעשות, הצטייר להם בצורה ברר-רה יותר. בשלבים מסוימים הרהר מאזור-סקי באפשרות של פארה מסורפת בנוסח האחים מארקס, או בסרט סוריאליסטי עם ניסים ונפלאות, כיאה לסרט על קוסם. ר-היתה תקופה שבה חשב כי השחקן המת-אים ביותר לתפקיד קאליבן אינו אלא מיק ג'אגר, הסולן של האבנים המתנגלות.

גיי המעקב. בסופו של דבר, הסתבר לו, שהסרט הוא רוצה לעשות הוא סרט על אדם שחי עם בתו, על אי בודד, אכול תיסכולים על דברים שעוללו לו

ברכש מדרין את ארנון צדוק ב,אות קין"
לחעד ההתנהגות

אינו מעניין באופן פולקלוריסטי. כל האור-יזמה של הקולנוע, התפעלות מסינגנונות ומטכניקה, שימוש מופרז באור ובמוסיקה אינם מדביקים אותי. זה מכתוב עשייה מסוימת. זהו קולנוע שבו המצלמה צריכה לתעד את העבודה של השחקנים. לכן חשוב לי לעבוד עם אנשים שיש לי עימם שפה משותפת, וב-הרבה מובנים עובר עלינו תהליך משר-תף. זה לא סרט של בימאי, כי אם עברי-דת צוות. זו עבודה יותר קשה, כי שח-קנים הם תובעניים, אבל זהו הקולנוע המעניין אותי.

כשאנו מגיעים ליום צילום יש לנו יד-עה כמעט ברורה מה אנו עומדים לעשות. אין אילתורים. זוהי עבודה דתית ממש. צילמנו את הסרט כולו ב-25 ימי צילום, כשבכל יום עבדנו בין 10 ל-12 שעות. יש כמה ריגועים-מפתח, שלמענם אני שר-מר נתונים נוספים, שאני נותן לשחקן אחד והאחר אינו יודע אותם, ואז עלינו להגיב לנתונים שכבר קיימים אצלו. הייתי רוצה לעשות פעם סרט רק עם הנתונים הי-מפתיעים, אבל לא היה דורש אינסוף ימי צילום, כי זהו סיכון עצום. ואיני יכול ל-הרשות לעצמי עדיין את הלוקוס הזה.

לא. אין זה סיפור על מחלת-נפש, לא מההיבט הרפואי, הקליני או המיסטורי. הסרט נפתח ברגע שהגיבור יוצא מבית-החולים.

זהו סיפור המאבק הקיומי של גבר עם בעיות נפשיות; גבר חזק, נאה, כריזמאטי, מאצ'ו ישראלי טיפוסי, שאינו מסוגל להר-דות בכישלון; גבר החי בשקר עם עצמו ועם החברה, כשהחוקק החיצוני שלו הוא הסוואה לדימוי עצמי חלש.

אתה יודע בבימאית-עודה, העורך תחקירי-אמת. איזו תחקיר-רים ערכת הפעם?

נועצתי בפרוספרו דוידסון משלוותה, והתבססנו על התיאוריה של רוברט לנג, המייצגת את השקפת העולם האנטיספי-כיאטרית, השופטת אדם רק על בסיס קיר-מי. זוהי פסיכיאטריה הגולשת לתחומי ה-רציונליזציה והפוליטיקה.

אחד הדברים המאפיינים את עבודתך הוא שיתוף השחק-נים, החל בשלב מוקדם ביותר של העבודה. האין זה מכביד על ה-חלשות?

אני הייב להתוודות: זהו בדיק העביר זה המעניינת אותי ביותר. אותי הקולנוע

אורי ברבש: הדרך אל השחקן

למרות שזהו סירטו העלילתי הארוך הי ראשון לקולנוע, אורי ברבש הוא כבר בימאי בעל מוניטין. אחרי סרטי טלוויזיה כמו חתום לכל החיים או גבי בן-יקר, גילה כל עם ישראל שמדובר ביוצר כישורני, שמרעע במיוחד לבעיות חברתיות ועוסק בהן לעומק, בלי פשרות.

צורת העבודה שלו עשתה רושם עז. מצד אחד, משום שהוא ביסס את התסריטים, שכתב יחד עם ערן פרייס, על סיפורי אמת, שאותם חקר היטב כדי לרקום מהם דמוי-יות אמיתיות. ומצד שני, על-ידי עבודה יסודית עם שחקנים, שהפכו בהדרגתה ל-יות שותפים ביצירה, עד כדי כך, שנידמה היה מול המצלמות, שאין הם מדקלמים טכסט שנכתב מראש, אלא מניחים לרחי-שי ליבם למרוץ החוצה, בכל עתם.

שיבטי הדבר שסירטו הראשון לקולנוע, את קין, מעורר סקרנות וציפיות רבות. מה עוד שברבש השתמש באותם שחקנים שעבדו עימו בטלוויזיה - ארנון צדוק, עופרה ויינגרטן, דליק וולוניץ. אשר ל-נושא - סירטי הטלוויזיה שלו יכלו לשאת את אותו השם, כי מה זה, למשל, עבר בכלא, אם לא אות קין?

עם אורי ברבש. בטרם הצגתה בכורה של סירטו החדש, שוחחה עורכת המדור, עדי-נה פיינרו:

שם הסרט בכד שוכני כתר בת תסריטך היה, פרופיל 24. מדוע שינית את השם ל,אות קין"?

זה היה התנאי של שילטונות צה"ל ל-הגשת הסיוע.

מהו אם כן הנושא? מחתה נפש - אדם הנרדף על-ידי החברה בשל עברו? מאבק של אדם באותי קין שהוטבע בו?